

ELOFIZETÉS
 ALYBEN ÉS VIDÉKEN
 127 évre — 180 Lei
 61 évre — 90 Lei
 egy negyed évre 45 Lei
 egy hónap — 15 Lei

Hirdetések
 ársabás szerint.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP

SZERKESZTŐSÉG:
 Aradi és csanádi egyetemi
 vasútiak palotájában.
 TELEFON-SZÁM: 351.

KIADÓHIVATAL:
 Aradi Nyomda Vállalat
 Bulvardul Regele Ferdi-
 nand I. (József köh.-ut) 23
 TELEFON-SZÁM 154.

Arad, 1921.

Főszerkesztő
Stauber József.

Szombat, április 23.

A parlament.

BUCURESTI. A kamara leg-
 utolsó ülésén dr. Dobrescu rámu-
 tatott a jelenlegi erdélyi helyzet-
 re, az egységesítés miatt most fo-
 lyó erdélyi agitációra, a pénzbe-
 váltás alkalmával előfordult szá-
 málytalanságokra és tiltakozott az
 öt százalékos levonás ellen. Eköz-
 ben élénk szóváltás támadt Cuza
 és Jorga között. Cuza odakiáltotta
 Jorga felé: — Jaj az ön fejének!
 Jorga nem maradt adós a válaszá-
 szal s a következőket kiáltotta:
 — Az ön feje az egész világon ne-
 vetség tárgya.

Felszólalt ezután Goga Oкта-
 vian miniszter és kijelentette,
 hogy Dobrescu és mások inszi-
 nuációival szemben meg kell álla-
 pítani azt, hogy az egységesítést
 a közös érdek kívánja s ennek
 megvalósítása ellen senkisésem he-
 lyezkedhetik. Az erdélyi közigaz-
 gatás ellen felhozott vádak igaz-
 talanok, túlzottak és azokat nem
 a közérdek sugallta. Minden pro-
 vizórikus jellegű berendezkedés-
 nek meg vannak a maga nehézsé-
 gei és hibái, amelyek menthetők
 és megmagyarázhatók és amelve-
 ket eliminálni fognak. Dobrescu
 tiltakozása minden ellen, ami a
 regatból jön, több mint illetlenség.
 A mi politikai és gazdasági ele-
 tünknek Románia egész területén
 való kellő megszervezése lehető-
 len volt a helyi közegekkel és
 szerencsétlen eredményre veze-
 tett volna. A kormány széles kör-
 ben felhívást intézett mindenkihez
 hogy bocsássa rendelkezésre mun-
 káját a nemzeti konszolidáció ér-
 dekében.

Szünet után Goga izgatott han-
 gulatba folytatta beszédét és töb-
 bek között így szól: Bizonyos,
 hogy az erdélyi helyzetet nem le-
 het ideálisnak mondani, de dolgo-
 zunk, hogy kiküszöböljük azokat
 a hibákat, amelyek természetse-
 rűleg még megvannak. Végül
 Averescu miniszterelnök kijelen-
 tette, hogy a besszarábiai kisajá-
 titást a nép kívánságának megfe-
 lően fogják végrehajtani.

A vasútsók rangosztálya. Ma
 rendelet érkezett az aradi vasútigazga-
 tósághoz, amely szerint a CFR. tisztvi-
 selőket jövőben abba a rangosztályba
 sorozzák, amelynek megfelelő hivatali
 működést fejtenek ki. Ha egy hivatalnok
 például titkári minőségben működött ez-
 ideig, akkor az új inkadrálás szerint
 a titkári fizetési fokozatba fogják so-
 rozni.

A prefektus az utlevél-panamak ellen.

Radu Pancu Aradvármegye és
 Arad város prefektusa ma fogadta
 tudósítónkat és az utlevélkérdés
 rendezéséről a következő nyilat-
 kozatot tette:

— Attól a pillanattól, amikor a
 megye és a város ügyeinek veze-
 tését átvettem, tudomásomra ju-
 tott, hogy az utlevélosztály ügy-
 szólván képtelen az utlevél iránti
 kérvényeket elintézni. Valóban
 február 8-án körülbelül 2000 utle-
 vél-kérvény elintézetlenül hevert
 az utlevélhivatalban, azért, mert
 a prefekturának összesen csak 40
 — 50 utlevél-blankettája volt. Cé-
 lom mindig az lévén, hogy a pol-
 gárságnak minden törvényben biz-
 tosított jogait megadjam, úgy a
 tehetősebb, mint a szegényebb
 osztályhoz tartozó legyen is az,
 igyekeztem ezen a bajon segíteni
 az által, hogy a bucarestii belügy-
 miniszteriumtól elegendő számú
 utlevél-blankettát kértem, amely-
 nek megérkezéssel intézkedtem,
 hogy az utlevél kérvények, ame-
 lyek között szeptemberben be-
 nyújtottak is voltak, sorrend sze-
 rint elintézést nyerjenek és így
 módon a mai napig 900 régi utle-
 vél-kérvény nyert elintézést, míg
 a hátramaradtak 20 napon belül
 szintén el lesznek intézve, e mel-
 lett még naponta körülbelül 70
 kérvény intéződik el azok közül,
 amelyeket azóta nyújtottak be, a
 mióta a cluji (kolozsvári) állam-
 titkárságtól a prefektura hatá-
 skörébe utaltatott az utlevelek ki-
 állítása. Abból a célból, hogy a
 közönséget ne tegyük ki fölösle-
 ges költségeknek, amelyek az ut-
 levelek-láttaozása alkalmával
 eddig szükségesek voltak, intéz-
 kedtem, hogy a belügyminiszte-
 rium 1890—1921. számú rendelete
 értelmében mindenki személyesen
 nyújtsa be, megengedve azt, hogy

azok, akik kérvényük elintézésére
 ügyvédet akarnak megbízni, ügy-
 védjük társaságában nálam jelent
 kezzenek. Annak dacára, hogy én
 a fentiek értelmében minden in-
 tézkedést megtettem, hogy a pol-
 gároknak jogait biztosítsam és ut-
 levelük elnyerését minden költ-
 ség megelőzésével garantáljam, úgy
 értesültem, hogy a városban oly hi-
 rek keringenek, hogy az utlevél-
 kérvényezőktől bizonyos szemé-
 lyek pénzt fogadnak el azon a cí-
 men, hogy így az utlevél sürgős
 elnyerését kieszközlék. Megyei és
 városi prefektusi minőségemben
 kötelességemnek tartom ezeket a
 híreket megcáfolni, amely hírek
 első sorban a prefektura tisztvisel-
 őinek méltóságát sértik. Azoknak
 önzetlen és odaadó munkássága,
 amit a közönségnek érdekében
 teljesítenek, legalább azt érdemli
 meg, hogy ily rágalomtól meg-
 kíméltsenek és kérem a polgár-
 ságot, hogy minden esetben, ami-
 kor utlevélért tőle pénzt követel-
 nek, legyen az tisztviselő vagy
 magánszemély, kivéve természet-
 esen az előírt törvényes díjakat,
 azonnal az aradi ügyészségnél te-
 gye meg a bűnvádi feljelentést a
 személyek ellen, hogy ellenük a
 legszigorubb lépések megtétet-
 hassenek és hogy megállapíttat-
 hassék a vád alaposága, vagy
 pedig, hogy elégtételt nyerhesse-
 nek az ellenük felhozott rágal-
 makért. A polgárság ily kérdések
 ben a hatóságok segítségére kell,
 hogy álljon tudva azt, hogy ezek
 mindig a közönség érdekeit szem-
 előtt tartják és azon vannak, hogy
 az üzérkedőket legszigorubbán
 büntessék, megmentve tőlük a
 közönséget. Ezekkel a rendsza-
 bályokkal és miután földolgoztuk
 a hátralékos kérvényeket, remé-
 lem, hogy az utlevelek elnyerése
 néhány nap alatt megtörténhetik.

Az utódállamok anyagi kötelezettségei.

(Mírói tanácskoznak a római konferencián?)

BÉCS. Az itteni csehszlovák
 követséghez közelálló forrásból
 jelentik: A római konferenciát az
 az igyekezet hozta létre, hogy a
 monarchia utódállamai: Romá-
 nia, Magyarország, Ausztria, Ju-
 goszlávia, Csehszlovákia, Olasz-
 ország és Lengyelország az egy-
 más közötti gazdasági viszonyt
 szabályozzák. A legfontosabb
 kérdés annak rendezése, hogy a
 volt monarchia volt állampolgárai
 a korábbról keltezett anyagi kö-
 telezettségeknek, adósságaik tör-
 lesztésének milyen alapon tegye-
 nek eleget a valutáris különválá-
 sok után? A hét állam hétféle va-
 lutája közötti különbözőzetek olyan
 jelentékenyek, hogy az osztrák,
 magyar és lengyel állampolgá-
 rokra nézve egyenesen az exis-
 tencia kérdése ez ügynek mikénti
 megoldása. A római konferencia

legfőbb feladata, hogy a hét utód
 államra nézve egységes megol-
 dási módot találjon. A jobb valu-
 táju utódállamok hajlandók mesz
 szemelő előzékenységet tanusi-
 tani a jelenleg kedvezőtlenebb va-
 lutáris viszonyokkal küzdő három
 állammal szemben és a régebbi
 adósságok fizetésének kérdését
 az adósok érdekeinek előtérbe-
 tolásával fogják megoldani. Nagy-
 jelentőségű, sok magánügyent
 és vállalatot érintő határozatot
 kell hoznia a konferenciának az
 adózás kérdésében is. Meg kell
 szüntetnie azt a helyzetet, hogy
 kereskedelmi, gyári, ipari cégek,
 bankok, biztosító intézetek és
 magánosok is kétszeresen, sőt
 esetleg még többszörösen is meg-
 adóztassanak azért, mert az adó-
 zási objektum több utódállamban
 van. E kérdésnél az Ausztria és

Magyarország között a monarchia
 idején fenálló megegyezést veszik
 mintául. Meg fogja szüntetni a
 római értekezlet azt a jogbizony-
 talanságot is, amely a középosz-
 tálynak legnehezebben küzdő ré-
 tegét, a nyugdíjasokat sújtja igen
 érzékenyen. A saint-germaini bé-
 keszerződés értelmében az osz-
 trák köztársaság nem köteles vi-
 selni a volt monarchia állami és
 katonai nyugdíjterheit; az utódál-
 lamok pedig e tekintetben csak
 erkölcsi kötelezettséget ismernek
 el állampolgáraikká lett ilyen
 nyugdíjasokkal szemben. Az utód-
 államok kiküldöttéi kivétel nélkül
 olyan előzékenységgel és készsé-
 gel honorálják az indokolt elő-
 terjesztéseket, hogy kétségtelen,
 miszerint a konferencia minden
 tekintetben kedvezően fogja meg-
 oldani a napirendre kerülő kérdé-
 seket.

Ehségforradalom Oroszországban.

BUCURESTI. Megerősítik azt
 a hírt, hogy Oroszországban nagy
 éhség van kitörőben. A tavalyi
 és tavalyelőtti készletek már tel-
 jesen elfogytak és mindennek az
 ára horribilisen felszökött. A ru-
 bel elértéktelentését mutatja az
 a körülmény, hogy egy jobb ruha
 másfél rubelbe kerül. Az ellenfor-
 radalmi mozgalmak újult erővel
 vannak kitörőben. Oroszország-
 ban általános a felzúgás, hogy a
 szovjet-uralom már nem sokáig
 tarthatja magát.

STOCKHOLM. A tatárok fel-
 lázadtak és erős csapatokkal har-
 colnak a vörös katonaság ellen. A
 tatárok elégedetlensége már ré-
 gen tart, de eddig mindig lecsen-
 desítették őket a Moszkvából jött
 ígéretekkel.

A be nem váltott korona- nák bejelentése.

Az aradi pénzügyigazgatóság
 közhírré teszi a cluji (kolozsvári)
 pénzügyi államtitkárság 55,408—
 1921. számú rendeletét, amelynek
 értelmében a lebélyegzett, de még
 be nem váltott korona-bankje-
 gyek beváltás céljából április 26-
 tól kezdődőleg délelőtt 9 órától 12
 óráig a pénzügyigazgatóságnál I.
 emelet 15. ajtó számú hivatalos
 helyiségben bejelenthetők az aláb-
 bi alfabetikus sorrendben: Április
 26-án kedden A, B, C, D, E, F,
 G, H, április 27-én szerdán: I, J,
 K, L, M, N, O, P, április 28-án
 csütörtökön R, S, Sz, T, U, V, Q,
 Z, X betűvel kezdődő vezetéknevű
 koronatulajdonosok. Ez a rendel-
 kezés csak Aradváros lakóira vo-
 natkozik. A bejelentők hozzák
 magukkal a korona-eredetere vo-
 natkozó bizonyítékat.

Leleplezéssel fenyegető kormányzó.

PRÁGA. Zatkovits, Ruzska-Krajna kormányzója, akinek lemondási kérvényét még nem intézték el, a napokban magához kérte a ruszka-krajnai sajtó képviselőit és közölte velük, hogy ultimátumot intézett a prágai kormányhoz. Ebben az ultimátumban kijelenti, hogy ha a csehszlovák kormány az ő egyéni és politikai reputációját nem védi meg, nyilvánosságra hozza a hírtokában levő összes titkos aktákat, többek között a háborúra vonatkozó aktákat is, amelyek Massarykkal folytatott tárgyalásait tartalmazták. A még mindig szolgálatban álló magas állami hivatalnoknak ez a fenyegetése azokban a nyilvános támadásokban teli magyarázatát, amelyeket a legutóbbi időben Zatkovits kormányzó ellen intéztek. Klotác, a cseh nemzeti szociálisták vezére kijelentette, hogy Zatkovits áruló és a cseh alkotmány ellen cselekszik. Zemlénmegye főispánja pedig nemrég kijelentette, hogy le fogja tartóztatni a kormányzót. Ugy látszik, hogy Zatkovits azért fenyegetőzik a titkos iratok nyilvánosságára hozatalával, hogy további meghurcoltatását és esetleges letartóztatását elkerülje.

Ludendorff a hazardor.

BERLIN. Egy német vezérkari tiszt az 1918. évi champagnei tavaszi offenziváról a következőket írja: Az 1918. évi tavaszi offenzíva nem érte el a kitűzött célokat. Sem Amiens, sem Abbeville nem esett a németek kezébe, a németek nem ékelődtek az angol és francia hadseregek közé és Páris sem sikerült megközelíteniük. Ekkor két új offenzívát készítet elő a német hadvezetőség, az egyiket a Champagneban, a másikat az angol front ellen. A német hírszerző szervezetek az offenzíva megkezdése előtt nyolc nappal már meggyőződtek arról, hogy a siker kizárt. Az első támadásnak az volt a célja, hogy a franciákat meglepjük. Egy bizonyos: a német hadvezetőség tudta, hiszen informálták róla, hogy a francia hadvezetőség nagyarányú ellenintézkedéseket tett. És Ludendorff ennek ellenére elrendelte a támadást. A legfelsőbb hadvezetőség azt is tudta, hogy a franciák Soissons és Chateau-Thierry között erős csapattömegeket vont össze s ott egymásután öt új hadsoporatot vonultatott fel. Az első információk alapján a legfelsőbb hadvezetőség tudhatta azt, hogy a franciák elég erősnek érzik magukat arra, hogy a német támadást feltartsák mindaddig, amíg az ő támadásuk az említett szakaszon megkezdődhetik. És mindezek ellenére megkezdtek a támadást. Az eredmény teljesen megfelelt a francia hadvezetőség várakozásának és a német hírszerző szervezetek aggodalmának. Ha valaha igaz volt Scheidemannnak az a mondása, hogy Ludendorff egy hazardor, akkor ez az 1918. évi tavaszi offenzívára teljesen fennáll. Ezekben a napokban az volt az általános vélemény, hogy ez az ember, aki már nem tudott kivezető utat találni, mindent egy kártyára tett fel.

A magyar bankfiókokat újra szervezik.

(Uj nagybankot állítanak fel az erdélyi magyar bankok)

Több ízben volt szó róla az utóbbi időben, hogy az erdélyi magyar bankok sorsa lényeges fordulat előtt áll. Mint ismeretes, a legtöbb erdélyi bank affilált intézete valamelyik budapesti nagybanknak. Az új helyzet azonban nemcsak megnehezítette az erdélyi bankok összeköttetésének lebonyolítását a budapesti anyaintézetrel, hanem a valutáris értékek eltulajdonítása olyan pénzügyi akadályokat állított föl közöttük, amelyeket majdnem lehetetlen át-hidalni. A bankokat régóta foglalkoztatja ez a súlyossá váló probléma, amelynek megoldása nem tartozik a könnyű kérdések közé. Az erdélyi magyar bankok köztudomásúlag állandó pénzügyi küzdelemmel a beváltás óta. Arra nem számíthatnak, hogy budapesti főintézeteik megfelelő mennyiségű pénzzel lássák el őket, mert a magyar korona értéke az utóbbi időben lényegesen és tartósan megjavult, a lejél szemben mégis négyszer kisebb értékű, s a budapesti bankok természetesen nem rendelkezhetnek akkora leltaralékkal, hogy erdélyi fiókjukat bármily minimális mennyiség-

gel is elláthassák.

Egyik román távirati ügynökség tegnap rövid jelentést közölt arról, hogy a pénzügyminiszter felhívta a budapesti bankok figyelmét arra, hogy alkalom van fiókjuk likvidálására, aminek lebonyolítására egy francia-olasz konzorcium vállalkozik. Egy bankember erről a kérdéssel a következő érdekes nyilatkozatot tette:

— Tényleg elérkezett az ideje annak, hogy az erdélyi magyar bankok, szánolva az új helyzettel, egészségesebb alapokra fektessék létüket. Ebben az irányban a tárgyalások már régóta folynak, döntő stádiumba azonban még nem jutottak. Kétféle megoldásról lehet szó. Az egyik szerint az erdélyi bankok önállósítják magukat külföldi tőke bevonásával, elsősorban a viszonylag kevésbé jó valutájú olasz tőke segítségével. A másik terv oda konkludál, hogy az összes erdélyi magyar bankok nagyszabású részvénytársaságot alapítsanak, amely ugyanazt a hivatást töltene be, mint régen a budapesti főintézetek; ezek elégitenék ki ugyanis a bankok pénzügyi szükségletét.

Irodalom és művészet.

A SZÍNHÁZ HETI MŰSORA:

Szombat: Incognitó gróf. (B.)
Vasárnap d. u.: Bőregér. Este: Az Arendás zsidó, népszimnő. (C.)

Színészek egy író ellen.

Nemrég megirtuk, hogy Szabó Dezső budapesti író, aki tulzó cikkeivel tett szert kétes hírnévre, legutóbb cikket írt, melyben ugyan csak sértő módon nyilatkozik a magyar színészekről és színésznőkről. A kvalifikáhatatlan támadás élénken foglalkoztatta a budapesti színészvilágot, amelyek kezdeményezésére az Országos Színészegyesület vette kezébe az ügyet. Most azt jelentik Budapestről, hogy az Országos Színészegyesület magáévá tette Beöthy László indítványát és megbizta Beöthy Lászlót, Almássy Endrét és dr. Zboray Miklós egyesületi ügyészt, hogy Szabó Dezső rágalmával szemben a szükséges lépéseket megtegyék.

Aradi zongoraművésznek sikere.

Salgó Piri az aradi származású kiváló zongoraművésznek évekként elért nagysikerű hangversenyt rendezett Aradon. Nagystilű zongorajátéka lenyűgözte a hallgatókat és már első hangversenye után mindenki tisztában volt azazal, hogy a fiatal leány ritka művészi tehetség. Később — talán egy évvel ezelőtt — itthagytta Aradot, Budapestre ment, az Országos Zeneakadémiánál tanult és nemsokára egy önálló hangversenyt is adott a magyar fővárosban. Jól sikerült hangversenye után a budapesti közönség egyszerre a legelső zongoraművészek közé sorolta Salgó Pirit, aki most Magyarországon vidéki körutára indult. Körutja alatt mindeni a legmelegebben ünnepelték.

ing legutóbb Debrecenben is fellépett. Debreceni hangversenytényéről most több kritikát olvastunk. A lapok a legnagyobb elismeréssel írják Salgó Piri tehetségéről, technikai készségéről és nagy zeneudásáról. Megállapítható, írják a lapok, hogy Salgó Piri kivételes képességei által már a közeljövőben a magyar zongoraművészetnek a leghívatottabb virtuozza lesz.

Az Incognitó grótot a színházba járó közönség szeretetébe fogadta. A színház vezetősége több részletet, amely hosszúra nyúlja az előadást, kihuzott s így az előadás gördülékenyebb lett. A közönség esténként nagyszerűen mulat Győző, Várnay, Selmeczy, Sebestyén és Benkőné mókáin. J. Halmos Mici, Selegy Marcsa, Barics mind-mind hozzájárulnak a forró, őszinte sikerhez, amely immár negyedik előadását biztosította az Incognitó grófnak.

Vasárnap egy régen nem játszott népszimnő és egy közkedvelt operett szerepel a színház műsorán. Este az Arendás zsidó című népszimnővel elevenítik fel teljesen új betanulásban és délután a fűlbemésző muzsikáján népszerű Bőregér operettet ismétlik meg. Mindkét ünnepi előadásra fokozott ambícióval készül a színtársulat.

Svárdström Valborg hangversenye. Vasárnap, a hó 24-én este 9 órakor tartja Svárdström Valborg, a világhírű énekesnő hangversenyt a Kultur-palotában a hadiárva alapja javára. A nagyszabású műsor a következő:

1. Arie aus der Opor „Traviata” — Verdi. 2. Die Heinkelmacchen — C. Löwe. Verborgenheit — Möve. H. Wolf. Niemand hat's gesehen — C. Löwe. — Standohen — Strauss. Szünet. 3. Wir wandelten — I. Brahms. Weyla Gesang — H. Wolf. Erbkönig — F. Schubert. Storchentotschaft — N. Wolf. 4. Solveigs Lied — B. Grieg. Eftaraar (Spatsommer) — Lange-Müller. Iohannismacht — B. Grieg, Norwe-

gischer Gobirgsgesang — Volkslied. Jegyek a Bloch-cégnél váltakozhatók.

Cseregyerek Barics Gyulával. Farkas Imre legutóbb nagy letzés mellett bemutatott új operettjét hétfőn érdekes szerepváltozással ismétli meg a színtársulat. Balogh Pista szerepét ezúttal Barics Gyula játssza s a közönség kedvenc színésze ebben az egyéniségnek különösen megfelelő szerepben bizonyára szaporítani fogja eddigi jelentős sikereinek számát.

Svárdström Valborg aradi vendégszereplésének híre valósággal lázas izgalomba hozta a város közönségét. A világhírű svéd csalógnagy nagyszámú aradi tisztelői visszaemlékeznek a vendégszereplés multheli nagy sikereire és megrohanták jegyért a színházi pénztárt. Az óriási érdeklődésből ítélve, a svéd énekesnő mindkét aradi fellépése az óriási siker jegyében fog lezajlani. Svárdström Valborg kedden a Faustban és szerdán a Hoffmann meséiben lép fel.

Megnyit a szépművészeti szalon új helyiségében, az Ortutay-palotában. Szencziócs képek, szobrok, műtárgyak állandó kiállítása, vétele, eladása és bizonyítványi árusítása.

Uj rendelet a népjóléti bélyegekről.

A cluji (kolozsvári) pénzügyi főigazgatóságtól rendelet érkezett az aradi pénzügyigazgatósághoz, hogy a népjóléti bélyeg illetékét csak lukszcikkek után kell leróni, míg az elsőrendű szükségleti cikkek után ez az illeték nem rovdandó le. Ilyen elsőrendű szükségleti cikkek árusító üzletek; mésszárszékék, péküzletek és fűszerkereskedések. A számlákra csak az esetben kell ezt a bélyegget leróni, hogy ha a számlát akár az eladó, akár a vásárló kívánságára állították ki. Egyébként az elsőrendű szükségleti cikkek nem esnek a számla kényszer alá. Több téves magyarnyelvi fordítás van Erdélyben forgalomban; figyelmezteti tehát a rendelet a pénzügyigazgatóságot, hogy ezeknek a magyarázatait ne vegyék figyelembe. Tájékoztató könyveket csak a cluji (kolozsvári) pénzügyigazgatóságnak van joga kiadni.

Csehszlovákiába esempészik a magyar vaspénzeket.

A magyar kormány a Budapestben teljes üzemből levő állami pénzverdében készült vas husz filléreseket hetek óta nem bocsátja forgalomba, azokat visszatartja. Ennek oka pedig az, hogy ezeket a pénzeket egész szövetkezetek csempészkedésre használták fel. A vaspénz csempészés még ma is folyik és különösen Csehszlovákiában csinálnak jó üzleteket a vaspénzekkel, amelyek, mint kisebb egységek, e két utódállamban ma is érvényben vannak. Átlagban öt darab huszfilléresért egy cseh koronát, hat darab huszfilléresért pedig egy leit kapnak a bankjegyekhez való paritás alapján. A most gyártott új huszfilléreseket a magyar kormány csak az új magyar pénzek bevezetése és a magyar valuta stabilizálása után fogja forgalomba hozni.

A fuzió körül.

A nemzeti ellenzék és a liberális párt közötti együttműködésről elterjedt ellentétes hírek arra indították a bucarestii *Dacia* című lapot, hogy *Maniuhoz* közel álló politikai körökhöz forduljon, hogy ebben a politikai ügyben tiszta képet nyerjen. Ezek a politikai körök *Maniu* Gyula határozott kívánságára a következőket jelentették ki: Szorosan véve a dolgot, nincs is szó tulajdonképeni tárgyalásokról, csupán egyszerű megbeszélésekről a nemzeti ellenzék csoportjainak és a liberális párt vezetői között. Mindegyik fél kifejezte kívánságát és véleményét. Végérvényes formulát azonban még nem találtak. A közeli napokban *Maniu* megbeszéléseket folytat *Bratianuval*, akit e célból bírtokáról telefonon hívtak Bucarestbe. Annyi bizonyos, hogy a tárgyalások nem célozzák a nemzeti ellenzék egyes csoportjainak és a liberális pártnak együttműködését, hanem az egész nemzeti ellenzéknek együttműködését a liberálisokkal. Remény van arra, hogy hamarosan eredménye lesz a tárgyalásoknak.

BUCURESTI. A föderáció tegnapi ülésén *Maniu* Gyula megcáfolta azokat a híreket, mintha tárgyalna a liberálisokkal. Ugyanilyen cáfoló kijelentést tett *Inculet* is.

Arad vármegye kibővít.

Az aradmegyei állandó választmány az elmúlt hónapban foglalkozott a kormány azzal a törvénytervezetével, amely Romániát új kerületekbe akarja beosztani. A tervezet az eredeti Aradmegyéhez az *ujaradi* járást csatolta. Az állandó választmány ezt a területkiegészítést nem találta kielégítőnek, hanem azt javasolta a kormány, hogy az ilyen módon megnagyobbított Aradmegyéhez csatolják hozzá a lipovai (lippai) járásnak azt a tizenhat községből álló területét, mely a Maros mentén terül el és amely földrajzi fekvésénél, utjainál fogva inkább Aradmegyéhez gravitál, mint Temesmegyéhez. A közigazgatás egységesítését előkészítő bizottság az elmúlt hetekben foglalkozott a vármegye állandó választmányának előterjesztésével és azt a maga teljes egészében elfogadta. A törvénytervezetet pedig úgy módosították, hogy az *ujaradi* járáson kívül a lipovai (lippai) járás tizenhat községét is idecsatolták. A járási beosztást is mindenben elfogadta a parlamenti bizottság. Ebben az ügyben különben *Radu Pancu* prefektus is előterjesztést intézett a kormányhoz, amelyben az eredeti tervtől eltérőleg több módosítást javasolt. A prefektus előterjesztése azonban későn érkezett a parlamenti bizottság elé, amikor az a kérdésben már döntött.

Hogyan ölték meg Tisza Istvánt?

(Érdekes részletek Hüttner vallomásából.)

BUDAPEST. Hüttner százados vallomása során érdekes részletek kerültek nyilvánosságra Tisza István megöletésének körülményeiről. Erről a vallomásról már közöltünk tudósítást. Most módunkban van drámai részleteket közölni a fontos vallomásból.

Gadó elnök: Az Astóriában nem határozták meg név szerint, ki adja le a lövést Tiszára? **Hüttner**: Pogány ajánkozott erre Kéri előtt. **Gadó**: Eddigéle nem ismerte ön Pogányt? **Hüttner**: Emlékeztem szerint nem ismertem. **Gadó**: Mit gondol, Pogány önként ajánkozott? **Hüttner**: Nem tudom ezt. **Gadó**: A háttérből lépett ő akkor ott elő? **Hüttner**: . . . igen. **Gadó**: Dobó Horváth-Sanovics nem ajánkozott Tisza meggyilkolására? **Hüttner**: Nem emlékszem erre. **Gadó**: Mondja el, mi történt a villánál? **Hüttner** (gondolkodik): Egy darabig járkáltunk a villánál. Álldogáltunk, azután fegyverdörögést hallottam. Néztem, mit csinál Csernyák? Láttam, hogy Csernyák gyorsan az autóhoz megy, én erre utána mentem. **Gadó**: Hány lövést hallott? **Hüttner**: Fegyverdörögést hallottam, nem tudom egy vagy két lövést. **Gadó**: Ki szaladt ki először a villából? **Hüttner**: Nem tudom. Én, mikor Csernyák kijött, utána mentem. **Gadó**: A városban beszéltek azután az esetről. Mit mondtak, ki lötte agyon Tiszát? **Hüttner**: Én most már nem tudom megmondani, hogy akkor kivel beszélünk erről. **Gadó**: Tőlük tudja, erre feleljen, ki hajtotta végre a Tiszagyilkosságot? **Hüttner**: Pontosan ők maguk sem tudják a gyilkosság részleteit. **Gadó**: Szó volt arról, hogy Pogány belelőtt Tiszába? **Hüttner**: Lehetséges. (Leül egy székre.) Kérem, bíró ur. tessék kérdezni. **Gadó**: Szóval tud feleletet adni? **Hüttner**: Igen. **Gadó**: Ki adta le a lövést? **Hüttner**: Sztanykovszkyval egy szállóban laktam. Vele néhányszor beszéltem erről. Ő mindig azt mondta,

hogy neki a tett elkövetésében semmi része. Dobó tulsokat beszélt, ő magának vindikálta azt a jogot, hogy ő lötte le Tiszát. Viszont amennyire én tudom és a helyszíni szemle alkalmával rekonstruáltam a helyzetet, véleményem: **Pogány tette az első lövést**. Dobó ugyanis középen állott. **Gadó**: Ki állt szemben Tisza Istvánnal és ki állt szemben Almássy Denisevel? **Hüttner**: Almássy Denise grófnővel szemben állt Horváth-Sanovics, a másik oldalon állt Pogány. Innen kaphatta Tisza gróf a lövést. A helyzet képe szerint az első lövést Pogáynak kellett leadni. **Gadó**: Sztanykovszky mit mondott? **Hüttner**: Sztanykovszky határozottan állította, hogy nem adott le lövést és azt mondta, hogy ő nem számított a gyilkosságra. Meggyőződése, hogy addig, amíg a lövések eldördültek, nem számított hogy megölik, csak letartóztatják Tiszát. **Gadó**: Mi szükség volt hát akkor arra, hogy valakien Manlicherrel felszerelve menjenek ki. Hiszen letartóztatáshoz nem szükségesek. **Hüttner**: Én meg voltam győződve, tudtam, hogy meg fogják ölni Tisza Istvánt! Hogy Sztanykovszkynek más volt a véleménye, az más lapra tartozik. **Gadó**: Horváth-Sanovics is tett valami nyilatkozatot, hogy ő is lött Tiszára? **Hüttner**: Azt mondta, hogy ő tette el Tiszát láb alól. **Gadó**: Az autóban mikor helyezték el a Manlicheret és a municiót? **Hüttner**: Az már előre a kocsiban volt.

Ezután Hüttner elmondta, hogy a tett elkövetése után beszélt Friedrich Istvánnal, aki érdeklődött a részletek iránt. **Elnök**: Fontos ez a vallomása, jól gondolja meg, mit mond, mert Friedrich vallomásában azt mondta, hogy az eset után sem tudta, kik a gyilkosok és így nem fordulhatott önköz a gyilkosság felől érdeklődni. **Hüttner**: Állom, amit mondom.

A németek új eljenjavaslata.

Lyon. Kiszivárgott hírek szerint az új német eljenjavaslata a következő három fontosabb pontot tartalmazza: 1. Tervezet az elpusztított területek helyreállítására. 2. Kikapcsolása annak az összegnek, amellyel az antant az Amerikai Egyesült Államoknak tartozik. 3. Harmine százalékos részesedés a német iparvállalatokban elsőbbségi részvények által, amelyeket az antant kapna Németországtól. A jóvátételi bizottság valószínűleg még május eleje előtt összeül, hogy meghatározza azokat a szankciókat, amelyeket Németország ellen alkalmaz, ha Németország fizetési kötelezettségének nem tesz eleget.

Ellenőrzik a segélybélyegeket lerovását.

Az állampénztár felhívja mindazokat a kereskedőket, gyógyszerészeket, drogistákat, fényképészeket, rúncmestereket, ékszerészeket, fogyasztási cikkek árúító helységeket, stb., akik április 20-ig az állampénztárnál segélybélyeg címen fizetést teljesítettek, hogy az ilyen blockjaikat az ellenőrzéshez szükséges kimutatások revideálása céljából a pénzügyi palota földszintjének 18. számú szobájában mielőbb mutassák be. A hitelezett block-tulajdonosok látnak az eddig már beszédet belyegilletéket azonnal elszámolni és a jövőben ezt kérhetenként teljesítsék. A színházak, mozik saját érdekükben haladéktalanul eítsék meg leszámlásaikat és ugyanekkor az eddigi kifizetéseket is igazolják. A kereskedők és vállalatok ha a kijelölt március 20-i határideig könyvelket segélybélyeggel el nem látták volna,

mulasztásukat sürgősen pótolják és így a súlyosabb bírságolások elkerülhetik. Az április 29-től május 8-ig tartó husvéli hivatali szünetre való tekintettel a pénzügyigazgatóság kéri a feleket, hogy lehetőleg hamar tegyenek eleget a saját érdekükben is ezen felhívásnak és a szükséges blockokat vagy belépőjegyeket sürgősen belyegeztessék le.

Nagy arses a textilpiacon.

A főtéri divatkereskedések és kelmeüzletek kirakataiban néhány nap óta lassanként felkezdik cserélni az árat jelző szigorú kis cédulákat. A kreton, zefir, sifon métere 15 leiert s ennél magasabb áron kapható már az eddigi tartóshak mutatózó 25 leies árral szemben. A legjobb minőségű szövetek méterjét, amelyért az elmúlt hónapban 220 leit is elkértek, ma már 140—150 leiert kínálják. Elsőrendű minőségű harrisnyákat 15—20 leiert adnak el, a mi rövid idővel ezelőtt még 35—40 leibe került. Kérdést intéztünk az olcsóbbodás okairól egy nagy főtéri női divatkereskedőhöz aki a következőket mondotta:

— Az olcsóbbodási hullámnak amely ugylátszik kikerülhetetlenül át fog mindenre terjedni, végre a textiláruhoz is eljutott gyenge, de máris észlelhető hatása. A textiláruban, mondhatni, néhány hét óta fokozatos árlemerő tendencia mutatkozik és ez előreláthatólag a közel jövőben még fokozódni is fog. A textiláru esésének oka van. A kereskedők első sorban inkább hajlandók arra, hogy az árat most önként redukálják némileg, mintsem hogy néhány hét múlva esetleg lényeges veszteségek árán kelljen azokon túladni. Másrészt azonban a kereskedésekben eddig nagy készletek voltak felhalmozva, amelyek a spekuláció következtében nagyon sokáig eladatlanul hevertek. Most azonban állandó olcsóbbodás közepette lassanként ezek is piacra fognak kerülni. A héten egy angol posztógyár utazója itt járt Aradon és a leginomabb angol kelmeiket is elég jutányos áron kínálta már eladásra.

A beszámíthatatlan férj.

A törvényszék egyik polgári tanácsa előtt játszódtott le az alábbi józú história: Egy ismert uriember, akit feleségével nem azok a bizonyos rózsaláncok kötnek össze, amit bizonyít az is, hogy válófélben van, polgári keresetet adott be a bírósághoz felesége ellen. Egy olyan szerződés hatálytalanságát kérte, a mely nem éppen megvetendő anyagi előnyöket biztosít a feleségének. Az érvénytelenítést azon az alapon kérte, hogy abban az időben, mikor a szerződéskötés megtörtént, nem volt beszámítható állapotban. A tegnapi tárgyaláson azután érdekes fordulat történt. A jelenlevő orvosszakértő megvizsgálta a férjet és megállapította, hogy a szerződéskötés idejében tényleg nem volt beszámítható állapotban, de — most sem beszámítható. Minthogy pedig, mint be számíthatatlan nincs gondnokság alá helyezve, önállóan pert nem indíthat, ezért a bíróság a pert hivatalból megszüntette. Kérdés, hogy a nősülése pillanatában beszámítható volt-e, mert akkor az a házassága sem lehetett jogérvényes.

HIREK.

Törvényjavaslat az ünnepekről.

BUCURESTI. Szombaton a szenátusban kiosztották a Gurie érsek kezdeményezéséből származó törvényjavaslatot, mely szerint minden vasárnap, a 12 kötelező ünnep, a nemzeti és az elesett hősök ünnepei ünnepelessenek meg akképpen, hogy minden hivatalban és iskolában szüneteljen a munka, a boltok egész nap legyenek zárva, ugyancsak a kereskedelmi és iparüzemek, a bodegák és a városi vendéglők is az éttermek kivételével. A javaslat a jövő első hetében és nagyhéten megtilt minden szünetelést, mozgófényképet s ezen idő alatt a mulatóhelyeknek éjjel-nappal zárva kell maradniuk.

— **Romania a budapesti nemzetközi vásáron.** Bucaresti. Az ipari és kereskedelmi minisztérium meghívást kapott a magyar kereskedelmi minisztertől, hogy Románia vegyen részt a legközelebb Budapesten megtartandó nemzetközi vásáron.

— **Anglia ratifikálta a magyar békét.** London. Az angol alsóház tegnap harmadszori felolvasásban elfogadta a trianoni béke ratifikálásáról szóló törvényjavaslatot.

— **Wilson súlyos beteg.** Washington. Wilson súlyosan megbetegedett. Régi agybaja kiújult, ami állapotát válságossá teszi.

— **Érettségi a felső kereskedelmi iskolában.** A közoktatásügyi minisztériumtól ma leirat érkezett a polgármesteri hivatalhoz, amelyben a minisztérium értesíti a várost, hogy a felső kereskedelmi iskola érettségi biztosává **Ascaniu Crisant**, az aradi lyceum igazgatóját nevezte ki. Ugyanakkor elrendeli a miniszter, hogy az érettségi bizonyítványokat román nyelven kell kiállítani, s a rajta lévő hivatalos pecsétek szintén román nyelvűek legyenek. A folyó évben még a magyar törvények irányadók, de kötelező a román történelem és a román kereskedelmi földrajz tanítása.

— **Tól Délfranciaországban.** Marseille. Délfranciaországban toronai idő után hirtelen érzékeny idő állt be. Hosszu ideig tartó szárazság után, amely a mezőgazdaságot katasztrófával fenyegette, egyszerre heves hóesés kezdődött és nagy jagy állott be. Mint külföldi eseményt jelentik, hogy Délfranciaország egyik megyéjében farkasok jelentek meg, amelyek a jagy a falvakba kergeszték, ahol a háziállatok között a temes árokat okozták.

— **Az Aradi Háztulajdonosok Szövetsége** tizedes évi közgyűlését 1921. április 24-én délelőtt 11 órakor a városi házi nagytermében tartja meg. A szövetségi tagok minél számosabb megjelenését kéri az elnökség.

— **Budapesten nem változik a bankkamatláb.** Budapest. A magyar főváros pénzintézeteinek vezetői elhatározták, hogy az újonnan felállítandó jegybank kamatláb-kezelésében a magánbankkamatlábhoz hasonlóan még fog maradni.

— **Egy magyar tudós halála.** A napokban megírtuk, hogy dr. Schmidt Tibolt, a Magyar Nemzeti Múzeum tisztviselője, a kiváló tudós a sok szellemi munkától teljesen kimerült és hogy a fiatal tudóst, aki valósággal nélkülözött, kórházba szállították. Most azt a jelentést kapjuk Budapestről, hogy dr. Schmidt a nagyszabású szellemi munkától olesigázva s a nyomorúságtól teljesen elgyöngülve a kórházban meghalt.

— **A törvények és rendeletek magyar nyelven.** A román nyelvet nem ismerő közönség már régen erős hiányát érzi annak, hogy a törvényes rendelkezésekről, amelyek csak az állam nyelvén adnak ki, elkésetten és hiányosan szerezhet csak tudomást, amiből igen sok kellemetlensége és kára származik. Ezen a hiányon kíván segíteni most azon lap, amely „Törvények, rendeletek jogi és közgazdasági közlemények” címmel a napokban fog megjelenni Nagyváradon dr. Papp János kollégánk szerkesztésében és kiadásában s amely hetenként háromszor román és magyar nyelven közölni fogja a Monitorul Oficial és Gazeta Oficiala nyomán az összes törvényeket, rendeleteket, kiviteli és behozatali szabályokat megfelelő jogi magyarázatokkal, a vámtarifákat, különböző eljárásokat s ezenkívül hiteles forrásokból a legújabb közgazdasági eseményeket és híreket. A lap első (mutatvány) száma április 20-án jelenik meg és közölni fogja a kereskedelem szabályozására vonatkozó összes törvényes rendelkezéseket. Az igazán hézagpótló újságra felhívjuk a közönség figyelmét.

— **Öngyilkos vezérigazgató.** Newyork. Edgar Forest, a Mutual of Life Compagny 77 éves vezérigazgatója, öngyilkos lett. Az aggyastán leugrott newyorki lakásának harmadik emeleti ablakából és szörnyen halt.

— **Rabszolgaleányok a konstantinápolyi vásáron.** Amsterdam. Hyde amerikai kapitány, aki most tért vissza Konstantinápolyból Baltimoreba, megírja egy lapban, hogy a török fővárosban jobban virágzik a rabszolgakereskedés mint valaha. Naponta temérdek fiatal mohamedán-leány kerül vásárra nyílt piacon. Az árak kor és szépség szerint 10—20 dollár. Ez a leányvásár egyelőre magánvállalkozás és a török kormány nem tud róla, vagy nem akar róla tudni.

— **Visszakapják tulajdonjogukat Oroszországban a németek.** Berlin. A szovjetkormány holnap írja alá a német-orosz konzuli egyezményt. Az oroszországi németek tulajdonjogait az egyezmény teljesen elismeri. A német vállalkozókat, akiknek orosz vállalataikat el kellett hagyniuk, visszahelyezik tulajdonjogaikba. A moszkvai német konzuli képviseletet a két állam gazdasági kapcsolatainak kiterjesztése folytán lényegesen kibővítik.

— **Jóteköny egyesületek közgyűlése.** A Fehér Kereszt Gyermekvédő Egyesület ma kérvényt nyújtott be dr. Robu János főpolgármesternek, amelyben a május 18-án tartandó közgyűlésére a városháza tanácstermének átengedését kéri. A főpolgármester ma átiratban értesítette az egyesületet, hogy a kért időre a tanácstermet átengedi. Ugyanezzel a kéréssel fordult az Aradi Anyavédő Egyesület a főpolgármesterhez, hogy a május 12-én tartandó közgyűlésre a városháza tanácstermét engedje át. A főpolgármester a tanácstermet az Anyavédő Egyesületnek szintén átengedte.

— **Költözködik a vasúti élelmezési bizottság.** Az Aradi Közlöny megírta nemrég, hogy egy belügyminiszteri rendelet értelmében a CFR. vezérigazgató-sága arról értesítette az aradi vasútigazgatóságot, hogy a magánépületekben elhelyezett hivatalokat a lehető legrövidebb időn belül vissza kell helyezni az üzletvezetőségi épületbe. Az aradi vasútigazgatóságnak ezideig csak egy hivatala működött a vasútigazgatósági épületen kívül és pedig régi ióletet likvidáló bizottság és az élelmezési bizottság, a mely az özv. Reiniger Sándorné tulajdonát képező volt Dengl-féle házban nyert eddig elhelyezést. A vezérigazgatóság rendelethez követekeztében a hivatal részére most az üzletvezetőségi épületben rendeztek be két helyiséget. Az átköltözés által felszabadult lakáshelyiséget vasúti tisztviselők kapják meg.

— **Kicsik a péksütemények.** Több panasz érkezett dr. Robu János főpolgármesterhez, hogy a pékmesterek a süteményeket az előírtól sokkal kisebb adagban készítik. Dr. Robu János főpolgármester utasította az első kerületi előjáróságot, hogy mindazon pékek ellen, akik az előírt súlyt a sütemények előállításánál nem tartják be, jelentse fel a kihágási bíróságnál.

— **Haladás előadás, mely holnap, szombaton délután hat órakor kezdődik az Ipartestület nagytermében.** Bul. Carol I. (Erzsébet-körút) 16., nem mindennapi meglepetéseket tartogat a közönség számára. Műsoraink a főtér ismert öt pontján és a Str. Brálianu (Weitzer János-u.) Pauzár virágkereskedésében vannak kiügyesztve.

— **Vasúti baleset.** Berzova (Marosborsa) község vasúti pályaudvarán tegnap vasúti kiskiklás történt. A pályaudvaron áthaladt egy hosszú tehervonat, a melynek öt kocsija eddig ismeretlen okból lefutott a pályatestről. Sebesülés nem történt és a vonal sem rongálódott meg.

— **Meggyilkolt koldus.** Helyi cím alatt közöltük, hogy Lipován (Lippán) meggyilkolva találtak Vasilescu Zaulir községi szegényt. A nyolcvanéves aggyastyánt a községi szegényházban ölte meg három fejszeceapással a gyilkos, aki, miként azt Miksa csendőrőrmester és Bálint rendőrbiztos kiderítették, egy Csirizikan Jou alias Lupu nevű solymosi egyén, aki az öreg koldusnak hetvenkét lelt kitévő vagyonára pályázott és azt tőle el is rabolta. A gyilkost, aki megszökött, most keresik.

— **Arad bajnokságáért birkózó verseny lesz vasárnap este fél 8 órakor a nyári színházban.** Résztvesznek Bucaresti, Timisoara (Temesvár), Oradea-mare (Nagyvárad), Cluj (Kolozsvár), Lippova (Lippa), Salmar (Szatmár) és Arad összes bajnokai. Most lesz alkalmunk a timisoaraiaktól (temesváriaktól) a multkori versenyyükért revánst venni. Jegyek elővételben Bauer Gyulánál, a Minorita-palotában kaphatók.

— **A legújabb cigarettatárcák.** A párisi ékszerüzletek kirakatai telve vannak különféle alakú divatos cigarettatárcákkal. Ezeknek a tárcáknak az kölcsönöz különösebb érdekessége, hogy mintegy összefüggésben van viselőjük foglalkozásával. A színész tárcája különböző apró elefántcsontfigurával van díszítve. Az író tárcájának fedelére egy kis elefántcsont-tollszár van beillesztve. Alakja pedig hasonló egy kis kötet könyvhöz. A legérdekesebb tárcá egyikén egy elefántcsontl hattyu van és egy gombnyomásra a hattyu feje eltűnik és amikor visszalér csőrében egy cigarettát tart. Az új tárcák nagy elterjedtségnek örvendenek.

— **Elhunyt hírlapíró.** Makó. Purjesz Mór hírlapíró, a Makói Független Újság főszerkesztője április 10-én 56 éves korában meghalt. Az elhunyt hosszú időn át mint tanító működött és önzetlen munkásságával mindkét pályán közbecsülést szerzett nevének. Egész életén át odaadó harcosa volt az ellenzéki politikának és Justh Gyulának szűkebb környezetéhez tartozott. Dr. Purjesz János főügyész testvérbátyját gyászolja benne. A makói lakosság osztatlan részvétele mellett tegnap kísérték örök pihenőre.

— **AMTE—Törekvés revanche footballmérkőzés lesz vasárnap d. u. fél 5 órakor az ATE. óvár-teri sporttelepén.** Jegyek elővételben Bauer Gyula dohányüzletében kaphatók.

— **Nagy csekkcsalás.** Bucaresti. A Banca Generala pénztáránál a napokban egy fiatalember a Stoica pénzváltóintézetnek egy 126 ezer leiről szóló csekkét mutatta be. A pénztáros rendben találta a csekket és a pénzt kiutalta. Másnap kiderült, hogy a bankot becsapták. A csaló azonban nem sokáig örvendett a pénznek, mert a rendőrség letartóztatta. A csaló a Stoica pénzváltó intézet Rafael nevű tisztviselője.

Aki testvéreket is stajperol.

A háztulajdonosok történetében is példátlanul áll az az eset, amelyet ma délelőtt tárgyal az aradi járásbírószáron Zili József járásbíró. A Strada Trandafirilor (Isotond-utca) 3. számú háztulajdonosa, Scheer János. Az ő házában lakik testvéreccse, Scheer Zakariás. Scheer János állandóan emelte óccsének lakbéréit, amit az törvényekre való hivatkozással nem akceptált. Természetesen ennél fogva a lehető legrosszabb viszony volt közöttük úgy, hogy legutóbb valósággal összeverekedtek. A járásbírószágra, ahova mindketten elégtételért mentek, egyenként 300 lei pénzbírságra ítélte őket, de az ítélet végrehajtását fejfüggesztette, mert az indokolás szerint a büntetés elhalasztása remélhetőleg ismét helyrehozza a jó viszonyt a testvérek között.

Szemző Gyula legújabb afférja.

BUDAPEST. Szemző Gyula volt bacsikai főispán most szaporította afférjainak számát. Nem rég Bécsben egy kártyajátékból kifolyólag kellemetlenségei támadtak Léderer Ernő bécsi bankárral, akit a budapesti Royal-szállóban inzultált is s azután párbajban keresztül lötte a kalapját. Azóta Szemzőt kiutasították Bécsből különböző kellemetlen dolgai miatt. Most azután újabb afférja támadt a szilaj természetű volt Bacsikai főispának. Tegnap találkozott a Dunaparti korszón Tarczay Dezső volt zombori főszolgabíróval, akit arcultott. Szemző azzal indokolja az inzultust, hogy amikor a szerbek megszállották Zombort, Tarczay azt híresztelte róla, hogy ő az oka annak, hogy a megszálló szerb csapatok üldöztek az ottani lakosságot.

Cseh konzulátusok Magyarországon.

(Miért maradtak el a tervezett tárgyalások.)

BUDAPEST. *Leikunec* budapesti csehszlovák követségi tanácsos budapesti tudósítónk előtt nyilatkozott arról, hogy miért maradtak el a tervbe vett csehszlovák-magyar tárgyalások. A követségi tanácsos kijelentette, hogy a tárgyalások a *Károly* exkirály látogatásával kapcsolatos események miatt maradtak el. A bizottságok már megalakultak s ezek közül kettő Prágában, kettő pedig Budapesten fog tanácskozni. A tárgyalásokon sorra kerülnek a béke ratifikálásából folyó összes kérdések. Végül kijelentette még azt is, hogy június elsejétől kezdve Prága, Pozsony és Budapest között meg fog indulni a gyorsvonati összeköttetés és hogy a csehszlovák kormány Szegeden, Győrött és Miskolcon cseh konzulátusokat, a magyar kormány pedig Kassán, Pozsonyban és Brünnben magyar konzulátusokat fog felállítani.

Statiszta voltam.

Legutóbbi szereplésem bekonferálásaként vallomással tartozom. En ugyanis nagyon irigy ember vagyok. Például nem szeretem halni, ha a színházban vagyok, hogy a színészek nap-nap után mennyi sok tapsot és elismerést kapnak. Egy ilyen tapsviharnál érlelődött meg bennem a nagy elhatározás, hogy én is színész leszek. Mivel meglehetősen tehetséget érzek magamban, azonnal jelentkeztem Róna direktornál, hogy hajlandó vagyok leszerződni társulatához. Csodálatosképpen Róna nem nagyon kapott ajánlatomra és nem akart felvenni. Végre is sikerült rábeszelnem, hogy mégis tegyen próbát velem. Megengedte hogy a *Cigányszerelemben* egyik szerepet én játszathassam. Azonnal jelentkeztem Győző Alfréd rendezőnél, hogy adja át idejében szerepemet, hogy kellően előkészülhessék rá, de ő felvilágosított, hogy egyelőre csak beszélő szerepben kell fellépnem. Győző azonban még egy irást is aláíratott velem, mely szerint becsület istenemre fogadom, hogy a színpadon nem fogok együtt énekelni a karral. Nagy reményekkel jelentem meg szombaton este fél nyolckor a színházban. Győző felvezetett az öltözőbe és kiadta a rendelkezést; hogy egy elegáns katonatiszti jelmezt kölcsönözzenek számomra. A többi kollegák is már mind öltözni kezdtek. Közben megfárgyalták az összes színházi eseményeket. Nem is gondoltam, hogy ennyi minden belső ügye van egy színháznak. Mikor nagysokára elkészültem a toalettemmel és a csörömpölő kardommal kimerészkedem a folyosóra,

Racz ur a színházi borbély vett gondjaiba. Bevezet a parókás kamrába, ahol a falon vagy százféle paróka, szakáll és bajusz vár arra, hogy sorra kerüljön. Én egy hatalmas szőke bajuszt kaptam tőle. Azután szerepemhez méltóan büszkélkedtem az öltözők között. A kis *Jakubily* lea suhant el melletttem. Szalutáltam neki, de csak úgy félvélről fogadta. Elvégre csak egy statisztával nem fog bővebben szóba állni. *Várnai* Jenővel is hasonlóképpen jártam, ő sem ismert meg. A színpadon még nagyban folyt a diszlemezés. Győző már mint Mócsi zsidó adta körül a rendelkezéseit. Olyan furcsa volt a kitünő komikust színpadi maszkiában, mint komoly rendezőt látni.

Megkezdődött az előadás. Benn a színpadon *Halmos* Mici énekelt. Én nagyon előremerszkeltem és az ügyelő rámordított, hogy: hátrább! *Seregh* Marcsa a szerepkönyvével kezében állt a színpad mellett és a jelenését várta. Közben folyton a szerepét olvasta fennhangon. *Horváth* Mici jött ki az öltözőjéből. Katonásan tisztelegtem előtte. Egy darabig nem ismert meg, azután elkacagta magát és sok sikert kívánt a szereplésemhez. Következett a mi jelenetünk. A kis *Faludy* jelentette benn a színpadon, hogy: — Megérkeztek a vendégek... A vendégek azok mink voltunk. Parasztok, leányok, urak, meg katonatisztek. Én még két tisztársammal egészen a színpad elejébe tolakodtam. Jólesően állapítottam meg, hogy az én kedvemért az egész színház megtelt emberekkel. A színpadról alaposan szemügyre vehettem az egész közönséget. Láttam, amint egyik újságíró kollegám, aki a színházi kritikus szerepét töltötte be, szorgalmasan jegyzetgetett noteszébe, de viszont meg voltam róla győződve, hogy rólam csak jót jegyezhet.

Új jelenet. *Ilona* grófnő (*Horváth* Mici) jön be a színpadra. A szerephez híven általános lelkesedés a társaságban. Én nem tudtam a szerepet és mégis természetesen örültem, mert *Horváth* Mici a színpadról nézve még elhájolóbb, mint a nézőtérről. Mikor táncszámát befejezte és a közönség ismételtén többször kitapsolta, közvetlen előttem hajolt meg és úgy éreztem, hogy az egész színház, mint egyetlen tüzes szem tapad rám. Azután *Horváth* Mici is elvegyült a társaságban és ami feltétlenül nagy elismerés egy segédszínésznek, engem tüntetett ki beszélgetésével. *Seregh* Marcsa *Selmeczivel* (*Kajetánnal*) ült egymás mellett. A lepedőbb pillanatokat vetették egymásra és közben a lehető legközömbösebb dolgokról diskuráltak. De nem sokáig tartott a dicsőség, mert éppen akkor, mikor

már legjobban belcélttem magamat a szerepembe és már a fogadalmam ellenére énekelni is kezdtem, vége volt jelenetünknek. A vendégek mindannyian eltávoztak be a házba. Odakünn az után gyönyörködhetik az ember, mikor a kijövő színészek szídják partnereiket. Hogy lehették ilyen ügyetlen. Elrontottad a slágeremet.

Vége az első felvonásnak. Zúgó tapsvihár. Boldogan halgatom a kellemes zenét és rohanok ki a színpadra, hogy a szereplőkkel együtt én is meghajoljak a lámpák előtt. De a szívtelen Győző visszakergetett és azt mondta, hogy a taps nem nekem szól. Most már én is meggyőződtem, hogy igazá volt a közös férfi öltözőben beszélgető szaktársaimnak: a főszínészek mind nagyon-nagyon irigyek. (S. E.)

Közgazdaság.

A valutapiac.

Páris, szikratávirat április 21. Leu 21'875, márka 21'75, dollár 1370. — *Bucuresti*, április 21. Dollár 61, magyar korona 0'23 és fél, osztrák korona 0'10. — *Arad*, április 22. Dollár 58-59, márka 105-106, magyar korona 0'25. — *Budapest*, április 21. Tőzsdezárlat: Dollár 256-266, márka 395-410, osztrák korona —, leu 390-410, szokol 355-365, korona és frankdinár 685-715, lengyel márka —. *Zürich*, április 21. Tőzsdezárlat: Berlin 885, Newyork 577, Prága 785, Budapest 212 és fél. *Bucuresti* 900, Bécs 155, osztrák lebelyegzett korona 99, Zágráb 407 és fél.

Aresés a hetivásáron.

A mai hetivásár a múlt hetihez képest úgy a kínálát, mint a keresletben lanyhaságot mutatott. Az árakban általában csökkenés tapasztalható, különösen az állatvásáron, ahol a felhajtás az esős időre való tekintettel nagyon gyenge volt. Az élőmarha 4-5 lei volt, a borjú 6-8 lei kilónként, kisharány 40-50 lei darabonként, nagyobb párja 120-160 lei. Hét-nyolc hetes szopós malacok 80-100 leig adták párját. A lóvásáron a felhajtás szintén gyenge volt, a kereslet szintén. Egy jobb lóért 8-12.000 leit kértek. Jobb igáslovakat azonban 4-5 ezer leiért lehetett venni. A többi piacokon az árak szintén esést mutattak. Zöldségfélékből, különösen salátából 6 fejt lehetett venni egy leuért. A tojás drágább volt, mint a múlt héten: 50-55 bani darabja. Ez annak tudható be, hogy nagyon keveset hoztak be a vásárra, ezzel szemben a kereslet nagyon nagy volt. A baromfiárakban szintén olesőbbodás tapasztalható. A fentiekből látható, hogy alaptalan az az aggodalom, hogy az esőzés következtében az árak magasabbra szöknek.

A szomszédállamok bankjegyforgalma. A bankjegyekuláció terén Lengyelország vezet, mely március folyamán 20 mil-

liárd lengyel márka értékű bankjegyet bocsátott ki s így a forgalomban levő bankjegymennyisézzel elérte a 95 milliárd márkát.

A csehszlovák bankjegyforgalom az elmúlt hónapban újabb 124 millió eseh koronával csökkent s így a forgalomban levő csehszlovák bankjegymennyiség alatta maradt az engedélyezett kontingensnek. — Magyarország bankjegyforgalma március folyamán 15 milliárd 409 millió korona maradt. — Német-Ausztria bankjegyforgalma újabb 1 és fél milliárddal szaporodott. — Az olasz pénzjegyforgalom újabb egy milliárd 58 millió lírával csökkent.

Megsemmisítették az összes gabonakiviteli engedélyeket. *Bucuresti*. A minisztertanács legutóbbi határozata értelmében az összes gabonakiviteli engedélyeket megsemmisítették, mivel az országban levő gabonamennyiség a különböző országrészek ellátására szükséges az új aratásig. Csupán a Franciaországnak szerződésileg lekötött 15.000 vaggon gabonát fogják exportálni.

Hamis lebelyegzésű ezresek Magyarországon. Budapest. A bankok két hét óta a legridegebb vizsgálat alá veszik a pénztárukhoz beszállított bankjegyeket és ahol a legkisebb gyanu is felmerül a magyar lebelyegzés hiteles voltát tekintve: a pénzt nem fogadják el. Ebből persze sok izgalom és veszedelmes támad. A pénzügyminiszter már utasította a postatakarékpénztárakat, hogy minden bankjegyet fogadjanak el, kivéve azokat, amelyekben a hamis lebelyegzés már laikus szemmel is megállapítható. A pénzügyminiszter a bankjegyek kieserülésénél is ezt az álláspontot foglalja el.

Mozsi.

Téboldya titka III. rész az Urániában. Kevés film aratott olyan őszinte sikert Aradon, mint *Xavier Montepin* szenzációs regénye. A téboldya titka. A monumentális filmet három fejezetben mutatta be az Uránia és mind a három rész előadására az összes jegyek elkelték. Az idegeket megfeszítő bűnügyi dráma oly helyzeteket állít a közönség elé, amelyhez hasonló eddig egyetlen filmen sem láttunk. A szenzációs író csodás fantáziájának konstrukciója ez a szédületes munka, melyet az olasz filmgyár pazar bőkezűséggel dolgozott fel. A szereplők közül elsősorban is *Galaort*, az őriást kell megemlítenünk, aki emberfölötti föladatát könnyen oldotta meg. A nagy sikert aratott *Montepin* regényt még szombaton tartja műsoron az Uránia színház.

Amikor a nő szeret. A közönség minden előadásán megtöltötte tegnap is az Apolló nézőterét és feszült érdeklődéssel figyelte *Amikor a nő szeret* című szenzációs drámát. R. Kipling, az egész világon kedvelt dzsungel-könyvek írójának szingzardag leírásaira emlékeztet ez a festői szépségű film, amely valósággal magával ragadja a közönséget. Egy szerelmes szívű asszony áll az ideg feszítő történet homlokterében. Mint a pók, úgy hálózza be áldozatát, de a végzet váratlanul lesújt rá és egy másnak szánt golyó átfurodik forró szívére. A drámai cselekmény érdekesebb teszi a millió, amelyben lejátszódik. Csodás tájak panorámája bontakozik ki szemünk előtt. A szereplőkről külön-külön kellene megemlítenünk, ha helyünk volna rá. De nem szabad elhallgatnunk *Hella Moja* hatalmas sikerét, amit a dráma főszerepében arat. A pazar kiállítású drámát még szombaton vetíti az Apolló.

Apró hirdetések

Tudnivaló az apróhirdetésekről:
Az apróhirdetések díját szavak szerint számoljuk.
Mindeneszó hirdelési ára 75 bani.
Vastagabb betűkkel 1 lei 50 bani.
A vastagabb betűkkel kívánt szavakat aláhúzással kell jelezni.
Hirdetéseket délután 5 óráig veszünk fel.
Az apróhirdetéseket előre kell fizetni.
A legkisebb hirdetés ára 10 szög 7 lei 50 bani.

A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amelyik tartalmánál fogva eredeti alakjában nem közölhető megváltoztassa.

Levelezés.

„NINCSEN SENKIM” elígere level van a kiadóban „Ismeretlenül.” 1686

Alkalmazás.

EGY HUSZONNÉGY ÉVEN felüli szakmunkájában jártas műszerészegéd felvétetik. Bővebbet a kiadóhivatalban. 1683

HÁROMSZAZ LEÍRT kerestetik takarító napi 2-3 órai munkára. Cím a kiadóban. 1680

JÓ HÁZBÓL VALÓ leány, vagy fiú fogtechnikus tanulónak felvétetik. Cím a kiadóban. 1681

NÉMET kisasszony felvétetik. Cím: Wallinger hirdetőjében Földes-patika kapujával szemben. 10762

MINDENES felvétetik magános urnőhöz. Cím: Wallinger hirdetőjében Földes-patika kapujával szemben. 10763

GYAKORLÓTT pénzügyelő, ki a román nyelvet bírja, óvadékkal felvétetik. Ajánlatokat „Szorgalmas” jellegre a kiadóhivatalba kérünk. 10762

BEJÁRÓNŐNEK ajánkozik 9-11-ig. Cím: Wallinger hirdetőjébe Földes-patika kapujával szemben. 10762

MESZEGÉNYEDETT, 6 gimnáziumot végzett, jóírású 18 éves perfekt román fiatalember, állást keres. Megbízható munkaerő. Részben fizikai munkát is vállal, amivel létfenntartását biztosítja. Szíves megkereséseket Muresán Aurél névre a kiadó továbbít. 200

Lakas.

EGY BUTORÓZOTT szoba kiadó Str. Cornel Popescu (Edelspacher-utca) 12. 1682

Vétel és eladás.

RUGGANYOS MATRAC gyermekágyba való, gyermekpárna huatok eladók. Str. Consistorialui (Batthyány-u.) 23., I. em., jobbra. 500

KÜLÖNFÉLE butodarabok, tükrök és képek eladók. Str. Russu Sirianu (Aulich-utca) 15. sz. 800

ANTIK és modern porcellán, butori, szőnyeget festményeket, ékszereket, ezüst, kő és elad Salon Artistique. Allandó kiállítás. Boulevard Regina Maria (Andrássy-tér) 21. szám. 10621

ÖT HP. „SKANDIA” NYERSOLAJ MOTOR üzem képes, összes felszereléssel eladó. Szántó, Arad, Calea Saguna (Varjassy Lajos-utca) 111. 1653

REPATRIÁLTAKNAK való nagy utazó kofferek nagyon olcsón kaphatók. Bővebbet „Kelet” hírlapirodában. Strada Alexandri (Salacz-utca) 1. 10893

MESZÁRÓZOTT ÓLOM megvétele kerestetik. Bővebbet a kiadóban.

Miniszter és a gépirónő

Az irógép meséjének ismeri regényhősnője nem csinált olyan karriert, mint a miss Philie Dereham, aki a háboru alatt irnokónéker került az angol földmívelésügyi miniszteriumhoz, most pedig a jövő héten bevonul egy csodás szépségű magánpalotába, mint a ház urnője, mint a miniszter felesége.

A vőlegény: Sir Arthur Griith-Bos-coven angol földmívelésügyi miniszter, 59 esztendő és két év óta özvegy. A menyasszony 28 éves széke szépség és annak idején a nagy férfi-munkaerő hiányában került be a miniszteriumba, de mert sem gépírni, sem gyorsírni nem tudott, ugyszólván csak boríték írásra használták. Egy nap azután ügyelmessé lett rá a miniszter és csakhamar a ritka értelmesség erényét fedezte fel benne és maga mellé vette tükarnőnek. Tavaly decemberben, mikor a hadból hazatért tisztviselőket kellett elhelyezni, Dereham kisasszony is lemondott az állásáról, minisztere azonban megtartotta macántükarnőjének s ebből az állásból avanzsált a miniszter feleségül.

Bécs kártyázik.

Az Aradi Közlöny munkatársa ma beszélgetett egy hosszabb ideig Bécsben tartózkodó uriemberrel, aki az osztrák főváros mai életéről a következőket mondta: Bécsnek az utóbbi két év alatt állandóan nagy volt a forgalma, kereskedelme, de amit most tapasztaltam az elmúlt hetekben, az valami rendkívüli volt. Az üzletek túl vannak zsúfolva áruval, a kirakatokban hemzsegek az elegáns párisi divatcikkek és az összes üzleteknek hihetetlenül megnövekedett a forgalma. Bécs sokszorosan meghatványozott kereskedelmi életét az osztrák valuta jelenlegi alacsony árfolyama idézte elő, amely főleg a legutóbbi súlyvéde után annyira elértékeltelenedett, hogy a külföldiek összes szükségleteiket ma Bécsben szerkezhetik be legolcsóbban. A városban rengeteg az idegen, franciák, olaszok, spanyolok, németek. A legtöbb azonban a magyar az osztrák fővárosban. A Kertner-strasén például most csak magyar szót hallani. A kávéházak, az orfeumok, színházak és éjjeli mulatóhelyek tömve vannak a magyar emigránsokkal, akiknek

száma jóval meghaladja a 200 ezret. A spekulációnak Bécsben még mindig tere van, a bécsi siberék továbbra is nagy ambícióval vásárolják össze az árut, részvényt, valutát és különösen a nagy árhullámzást felmutató aranyat és ékszmernyűket. Pénz rengeteg van, de csak kizárólag az idegenek kezén. A kávéházakban nagy léteken folynak a hazárdjátékok, a Cafe Schillerben például a piquet-játéknál napirenden vannak a 300 ezer koronás különbözetek.

Állnak csak egy milliója van.

Debrecenben egy Kolb Jakab nevű halvanűgy éves nyugalmába vonult mézárós és háztulajdonos azért lett öngyilkos, mert öreg napjaira mindössze csak egy millió koronája maradt és úgy vélte, hogy ez a kis töke nem elegendő a megélhetésre. Az öreg mézárós felment házának a padlására és felakasztotta magát, mert nem akart koldusként tengődni. Ez a szomorú kis tragédia azt jelenti, hogy milyen kicsike summácska ma egy millió korona, amely összeg néhány évvel ezelőtt olyan tekintélyes vagyon volt. Kolb Jakab feljegzése szerint ez az összeg nem elegendő arra, hogy egy 64 esztendő ember megéljen belőle, dacára annak, hogy az életből már nem sok van neki hátra. Megemlítjük még, hogy az öreg urat a most javaslatba vett vagyonváltság is izgálta, mely szerint háza után, amely egymillió és kétszáz ezer koronát ért, körülbelül kétszáz ezer korona vagyonözmát kellett volna fizetnie és így, ha a ház ugyan megéri a felajánlott összeget, mindössze egymillió korona értékű vagyona maradt volna.

A szerkesztésért KAROLY JÓZSEF felel.

Szalmakalapok, rövidárak

nagy mennyiségben kaphatók Gróf, Nemes és Schvarz úgnél ARAD, Strada Colonel Pirjol (Vörösmarthy-utca) 2. szám. 10694

NEGYES CASSA. különféle butorek, ingaórák, mángorló gépek stb. eladók. Urad, Fő-utca 145. 1657

Ingatlan.

STRADA GRIVITEI (Miklós-utca) 37. számú magánház kerttel eladó. 10762

HÉT SZOBÁS magánház, 4 lóra való istállóval, kocsiszinnel, részben adómentes, eladó. Str. N. Oncu (Schweidel József-utca) 10. sz. 1685

Különféle.

Dr. FÖLDES ÉS HEHS orvosi laboratóriuma Aradon. Végez emberi válladékok, vizelet köpet, ex- és transudátum vizsgálatát. 10834

APRÓHÍRDETESEKET az Aradi Közlöny részére felvesz Wallinger István hirdetésfelvételi irodája Lázár Vilmos-utca, Klein I. hirdetői és hírlap terjedés. Strada Romanului (Zrínyi-u.) és Masul. Boulevardul Regele Ferdinand I. (Doroc Béni-tér) 15. szám alatti paptrüzlet, Haisz ügynöksége, Strada Eminece (Deák Ferenec-utca) 2. „Kelet” hírlap-elárusító és hirdetés felvevő iroda Str. Alexandri (Salacz-utca) 1. szám.

Figyelem! Figyelem! Eng el kereskedelmi szaktanfolyama. Boulevardul Dragalina (Apponyi-körút) 8. új tanfolyamot nyit könyvelés, levelezés, gyorsírás, gépirás elsajátítására. Beiratkozni mindennap délután 3-5-ig. 10762

Ménesen 20. sz. megállónál

11 katasztrális hold szőlő, pinoc felszerelés, szűreti felszerelés, modern lakóház vízvezetékekkel, fürdőszobával, sürgősen eladó. Érdeklődni ugyanott lehet a tulajdonosnál 302. szám alatt. 10762

Ajánlok:

stukatur nádfonatot bármilyen mennyiségben, valamint: kapanyelet és minden talicskát. Merkler Simon lakerekedő Timisoara, Józsefv. Ormos-p. 2

HIRDETMÉNY

Eladó Pankota község közvetlen közelében egy tagban levő 64 hold (11000 öles) első minőségű szántóföld, 1 hold szőlő és jókarban levő gazdasági épületek. értekezhetni alulírott irodájában Aradon. 1632

Dr. Petrutu Iustin. ügyvéd, megyeháza.

C. F. R. Directiunea Regionala Arad. 6034-1921. szám.

HIRDETMÉNY

Tölgy és bükk talpák kiviteli engedélye tárgyában. Tölgy és bükk talpák kivitele csak az esetben engedélyezhető ha: I. A bükk talpfa tulajdonos készletének 40%-át a C. F. R.-nek átadja. Ebben az esetben a bükk talpfa készletből 60% kivihető. A 40%-ot a C. F. R. darabonként 20 leies egységáron veszi át, ab. feladási állomás. 2. A tölgy talpfa tulajdonos készletének 50%-át kötelezően átadja egységáron, amely esetben készletének másik 50%-a kivihető. Az átadott tölgy talpfaért a C. F. R.-től átadott árakat fizet. I. rangú talpfa darabonként 29 lei. II. rangú talpfa darabonként 25 lei. III. rangú talpfa darabonként 18 lei. ab. feladó vasúti állomás. A kiviteli engedélyt a kereskedelmi miniszterium csak abban az esetben adja meg, ha kellően igazolja valk, hogy a fenti mennyiség a C. F. R.-nek átadott felhívjuk tehát az érdekelteket, hogy abban az esetben, ha készleteikből kívinni óhajtanak, azoknak 40. illetőleg 50%-át nekünk átadni sziveskedjenek. Arad, 1921. április hó 15-én. 1684

Directiunea Regionala Arad.

Alvácza Kénes Högyógyfürdő megnyilt.

A fürdő természetes kénes és szénasavas 26°-38° C hőmérsékletű hévízei osodás és páratlan eredménnyel gyógyítanak: csont, közsólynt, rheumát, osontszut, lobosodást és női bajokat. Gyönyörű park, kitünő ozodus levegő, tennisz és tekepályák, állandó cigányzene. Kitünő konyha. A t. firdővendégek kéretnek, hogy ágyzeműt, ágyszuzatot és fürdőlepedőt hozzanak magukkal. Az A. Cs. E. V. összes személyszállító vonatai és motorai már május hó 1-től közvetlenül a fürdő parkjánál állanak maog. Berkovits fürdőtulajdonos.

GROSZMANN NANDOR mechanikai téglagyára

Az elött Temsrékási Téglyagyár Részv. Társ. Alapított 1894-ben. Interurban telefon 9-76. Központi iroda: Timisoara Balle Centrale (Hungaria-fürdő.) Folyószámla a Banca Romaneascánál. Évi termelőképesség: 8,000,000 darab. Főbb gyártmányok. Heravolt tefőcsorép, Hódifarkcsorép, Oromcsorép, Falitglis, Kuttglia, Kemencetglia, Kövezőtglia, Kövezőtlapok, Üregestglia, Gerendatglia, Üreges gerendatglia, Fedőcsorép, Faentglia, Párkánytglia, Csatornaosóvek, Kamenyancsóvek, stb. stb. Továbbá kézzel vert tefőcsorép és kézzel vert építőtglia. 1888

Hódifarku Horonnyal